

KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU NIEBEZPIECZNEGO

Identyfikacja przedsiębiorstwa:

Siedziba: Zakłady Chemiczne „ANSER” Sp. z o.o.
Ul. J. Conrada 7, 01-922 Warszawa
tel.: (022) 663 70 73
fax.: (022) 669 01 22

Zakład produkcyjny: Ul. Wjazdowa 4, 26-600 Radom
tel./fax.: (048) 341 53 63

Dział technologiczny: Ul. Chemików 1, 96-315 Wiskitki
tel.: (046) 856 73 40 do 49 wew. 208
fax.: (046) 856 73 50

Data opracowania karty: 10.06.2002
Data nowelizacji: 02.06.2006

1. Identyfikacja substancji chemicznej.

Nazwa: Rozcieńczalnik do wyrobów epoksydowych
Przeznaczenie: Do rozcieńczania farb i lakierów epoksydowych oraz mycia narzędzi.

2. Skład/informacja o składnikach.

Ksylen – mieszanina izomerów (o-Ksylen, m-Ksylen, p-Ksylen)

Zawartość: 55 %
Numer CAS: 1330-20-7 mieszanina izomerów
Numer indeksowy: 601-022-00-9
Numer EWG (EINECS): 202-422-2 o-ksylen
203-576-3 m-ksylen
203-396-5 p-ksylen
Klasyfikacja substancji: Xn; R 10-20/21-38

n-butanol

Zawartość: 37 %
Numer CAS: 71-36-3
Numer indeksowy: 603-004-00-6
Numer EWG (EINECS): 200-751-6
Klasyfikacja substancji: Xn; R 10-22-37/38-41-67

1-metoxy-2-propanol

Zawartość: 8 %
Numer CAS: 107-98-2
Numer indeksowy: 603-064-00-3
Numer EWG (EINECS): 203-539-1
Klasyfikacja substancji: R 10

3. Identyfikacja zagrożeń.

Produkt łatwopalny. Działa szkodliwie przez drogi oddechowe, w kontakcie ze skórą i po

1

ANSER® Zakłady Chemiczne Sp. z o.o.

Rozcieńczalnik do wyrobów epoksydowych

Karta charakterystyki preparatu niebezpiecznego

połknięciu. Działa drażniąco na drogi oddechowe i skórę. Ryzyko poważnego uszkodzenia oczu. Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy.

4. Pierwsza pomoc.

Odtrutki: nie są znane.

Leczenie: postępowanie objawowe.

Zatrucie inhalacyjne

Przytomny

Pierwsza pomoc przedlekarska

Wyprowadzić zatrutego z miejsca narażenia. Zapewnić spokój w dowolnej pozycji, chronić przed utratą ciepła. Podawać tlen do oddychania. Wezwać lekarza.

Pomoc lekarska

Postępowanie objawowe, kontrola ciśnienia tętniczego krwi, akcji serca. W razie wskazań transport do szpitala.

Nieprzytomny

Pierwsza pomoc przedlekarska

Wynieść uszkodzonego z miejsca narażenia. Ułożyć w pozycji bocznej ustalonej. Usunąć z jamy ustnej ruchome protezy i inne ciała obce. Odessać strzykawką przez cewnik wydzielinę z nosa i jamy ustnej. Jeżeli oddycha, podać tlen, najlepiej przez maskę twarzową. Jeżeli nie oddycha, zastosować sztuczne oddychanie metodą usta-usta lub aparatem typu AMBU. Założyć stałą drogę dożylną (pielęgniarka). Wezwać lekarza.

Pomoc lekarska

Kontynuować podawanie tlenu, kontrolować akcję serca, ciśnienie krwi. Nie podawać adrenaliny ani innych amin katecholowych (ryzyko migotania komór). W razie zaburzeń oddychania stosować oddech wspomagany z użyciem aparatu typu AMBU; jeżeli zatruty nie oddycha – zaintubować i stosować tlen za pomocą aparatu typu AMBU. W każdym przypadku transport do szpitala karetką reanimacyjną PR.

Skażenie skóry

Pierwsza pomoc przedlekarska

Zdjąć odzież. Zmyć skórę dużą ilością letniej wody (z mydłem, jeżeli nie ma zmian).

Pomoc lekarska

W razie podrażnienia skóry wskazana jest konsultacja dermatologa.

Skażenie oczu

Pierwsza pomoc przedlekarska

Przemywać oczy dużą ilością chłodnej wody około 15 minut. Unikać silnego strumienia wody wobec ryzyka uszkodzenia rogówki.

Pomoc lekarska

Zapewnić konsultację okulistyczną.

Zatrucie drogą pokarmową

Przytomny

Pierwsza pomoc przedlekarska

Nie wywoływać wymiotów. Podać 150 ml płynnej parafiny. Nie podawać niczego innego do picia. Wezwać pomoc lekarską.

Pomoc lekarska

Wskazana hospitalizacja ze względu na możliwość zaburzeń trawiennych.

Nieprzytomny

Pierwsza pomoc przedlekarska

Postępowanie jak w zatruciu inhalacyjnym.

Pomoc lekarska

Postępowanie jak w zatruciu inhalacyjnym. Transport karetką reanimacyjną PR do ośrodka zatruc, pod nadzorem lekarza.

5. Postępowanie w przypadku pożaru.

Szczególne zagrożenia

Łatwo palna, szkodliwa, drażniąca ciecz. Pary mogą tworzyć mieszaniny wybuchowe z powietrzem, są cięższe od powietrza, gromadzą się przy powierzchni ziemi i w dolnych partiach pomieszczeń. Zbiorniki narażone na działanie ognia lub wysokiej temperatury mogą eksplodować.

Zalecenia ogólne

Zawiadomić otoczenie o awarii.

Usunąć z obszaru zagrożenia wszystkie osoby nie biorące udziału w likwidowaniu awarii; w razie potrzeby zarządzić ewakuację.

Wezwać Straż Pożarną i Policję Państwową.

Pożar

Środki gaśnicze: proszki gaśnicze, dwutlenek węgla, piany gaśnicze, woda – prądy rozproszone.

Mały pożar: gasić gaśnicą proszkową lub śniegową (dwutlenek węgla).

Duży pożar: palące się zbiorniki lub rozlewiska gasić pianą lub prądami wodnymi rozproszonymi; nie stosować zwartych strumieni wody na powierzchnię cieczy. Zbiorniki narażone na działanie ognia lub wysokiej temperatury chłodzić wodą z bezpiecznej odległości; jeżeli to możliwe, usunąć je z obszaru zagrożenia (groźba wybuchu).

Specjalne wyposażenie ochronne

Nałożyć odzież ochronną i aparat izolujący drogi oddechowe.

6. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska.

Zalecenia ogólne

Jak podano w punkcie 5.

Wyciek

Uwaga: obszar zagrożony wybuchem pożaru.

Usunąć źródła zapłonu (ugasić otwarty ogień, ogłosić zakaz palenia i używania narzędzi iskrzących); pary rozcieńczać rozproszonymi prądami wody; zabezpieczyć studzienki ściekowe; unikać bezpośredniego kontaktu z uwalniającą się substancją; jeśli to możliwe, zlikwidować wyciek (zamknąć dopływ cieczy, uszczelnić, uszkodzone opakowanie umieścić w szczelnym opakowaniu ochronnym); w razie dużego wycieku miejsce gromadzenia się cieczy obwałować, zebraną ciecz odpompować; małe ilości rozlanej cieczy przysypać niepalnym materiałem chłonnym, zebrać do zamykanego pojemnika; zanieczyszczoną powierzchnię spłukać wodą.

7. Obchodzenie się z substancją i magazynowanie.

Obchodzenie się z substancją: podczas stosowania nie jeść, nie pić, unikać kontaktu z cieczą, unikać wdychania par, przestrzegać zasad higieny osobistej; stosować środki ochrony indywidualnej (jak podano w punkcie 8), pracować w dobrze wentylowanych pomieszczeniach; unikać działania na substancję otwartego ognia i wysokiej temperatury.

Rodzaj magazynu: ogólny magazyn chemiczny.

8. Kontrola narażenia/środki ochrony indywidualnej.

Wymagania dotyczące wentylacji

Niezbędna wentylacja miejscowa wywiewna, usuwająca pary z miejsc ich emisji, oraz wentylacja ogólna pomieszczenia. Otwory zasysające wentylacji miejscowej przy płaszczyźnie roboczej lub poniżej. Wywiewniki wentylacji ogólnej w górnej części pomieszczenia oraz przy podłodze. Instalacje wentylacyjne muszą odpowiadać warunkom ustalonym ze względu na niebezpieczeństwo pożaru lub wybuchu.

Najwyższe dopuszczalne stężenia

Ksylen

NDS	100 mg/m ³ (mieszanina izomerów)
NDSCh	350 mg/m ³
NDSP	–

n-butanol

NDS	50 mg/m ³
NDSCh	150 mg/m ³
NDSP	–

1-metoksy-2-propanol

NDS	180 mg/m ³
NDSCh	360 mg/m ³
NDSP	–

Oznaczanie w powietrzu na stanowiskach pracy

PN-78/Z-04116 ark. 01 Ochrona czystości powietrza. Badania zawartości ksyleny.

Oznaczanie ksyleny na stanowiskach pracy metodą chromatografii gazowej z wzbogaceniem próbki.

PN-89/Z-04023 ark.02 Ochrona czystości powietrza. Badania zawartości (w mieszaninach) szkodliwych substancji wydzielających się z wyrobów lakierowych nitrocelulozowych.

Oznaczanie acetonu, alkoholi: etylowego, n-butyłowego, izobutyłowego, etoksyetyłowego,

4

ANSER® Zakłady Chemiczne Sp. z o.o.

Rozcieńczalnik do wyrobów epoksydowych

Karta charakterystyki preparatu niebezpiecznego

butoksyetylowego; octanów: etylu, n-butylu, etoksyetylu, toluenu i ksylenu na stanowiskach pracy metodą chromatografii gazowej.

PN-86/Z-04155 ark. 02 Ochrona czystości powietrza. Badania zawartości alkoholu butylowego. Oznaczanie alkoholu izobutyłowego i n-butyłowego na stanowiskach pracy metodą chromatografii gazowej.

Wymagania dotyczące środków ochrony indywidualnej

Gdy stężenie substancji jest ustalone i znane, doboru środków ochrony indywidualnej należy dokonywać z uwzględnieniem stężenia substancji występującego na danym stanowisku pracy, czasu ekspozycji oraz czynności wykonywanych przez pracownika, na podstawie katalogu "Środki ochrony indywidualnej" wydawanego przez Centralny Instytut Ochrony Pracy.

W sytuacji awaryjnej, jeśli stężenie substancji na stanowisku pracy nie jest znane, stosować środki ochrony indywidualnej o najwyższej zalecanej klasie ochrony. Odzież ochronna z materiałów powlekanych vitonem, antyelektrostatyczna: rękawice z polialkoholu winylowego; gogle chroniące przed kroplami cieczy (w przypadku stosowania półmaski); pochłaniacz typu A po skompletowaniu z maską lub półmaską; jeśli stężenie substancji jest większe niż 1 % obj. lub występuje niedobór tlenu w powietrzu stosować odzież gazoszczelną powlekaną vitonem, antyelektrostatyczną, z izolującym sprzętem ochrony układu oddechowego.

9. Właściwości fizykochemiczne.

Właściwości podstawowe

Stan skupienia w temp. 20°C: ciecz

Barwa: bezbarwna

Gęstość w temp. 20°C: 0,874 g/cm³

Rozpuszczalność w wodzie: rozpuszcza się bardzo słabo

Rozpuszczalność w innych rozpuszczalnikach: rozpuszcza się w alkoholu etylowym, eterze etylowym, dwusiarczku węgla.

10. Stabilność i reaktywność.

Produkty spalania: dwutlenek węgla, woda.

Niebezpiecznie reaguje z glinem, trójtlenkiem chromu.

11. Informacje toksykologiczne.

Klasa toksyczności

Produkt nie zawiera substancji umieszczonych w wykazie B MZiOS.

Produkt łatwo palny, szkodliwy i drażniący wg załącznika 2 do rozporządzenia MZiOS z 21 sierpnia 1997 r.

Produkt nie zawiera substancji umieszczonych w wykazach czynników rakotwórczych i prawdopodobnie rakotwórczych dla ludzi (wg rozporządzenia MZiOS z 11 września 1996 r.).

Działanie toksyczne i inne szkodliwe działanie biologiczne na ustrój człowieka:

substancja drażniąca, działa depresyjnie na ośrodkowy układ nerwowy.

Drogi wchłaniania: przez drogi oddechowe, skórę, z przewodu pokarmowego.

Objawy zatrucia ostrego: pary działają drażniąco na błony śluzowe układu oddechowego.

Powodują bóle i zawroty głowy, pobudzenie, nudności, wymioty. W dużych stężeniach działają narkotycznie, powodują zaburzenia rytmu serca z ryzykiem migotania komór, utraty

ANSER® Zakłady Chemiczne Sp. z o.o.

Rozcieńczalnik do wyrobów epoksydowych

Karta charakterystyki preparatu niebezpiecznego

Określenia zagrożenia (R):

10 - Produkt łatwopalny

20/21/22 - Działa szkodliwie przez drogi oddechowe, w kontakcie ze skórą i po połknięciu

37/38 – Działa drażniąco na drogi oddechowe i skórę

41 - Ryzyko poważnego uszkodzenia oczu

67 - Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy

Określenia dotyczące prawidłowego postępowania (S):

2 - Chronić przed dziećmi

9 - Przechowywać pojemnik w miejscu dobrze wentylowanym

16 - Nie przechowywać w pobliżu źródeł zapłonu - nie palić tytoniu

25 - Unikać zanieczyszczenia oczu

26 - Zanieczyszczone oczy przemyć natychmiast dużą ilością wody i zasięgnąć porady lekarza

36 - Nosić odpowiednią odzież ochronną

Podstawy prawne:

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 217 poz. 1833 z 29 listopada 2002 r.) z późniejszymi zmianami.

Ustawa o substancjach i preparatach chemicznych. (Dz. U. Nr 11 poz. 84 z 11 stycznia 2001 r.) z późniejszymi zmianami.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego (Dz. U. Nr 140, poz. 1171 z 3 lipca 2002) z późniejszymi zmianami.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz. U. Nr 171, poz. 1666 z dnia 2 września 2003 r.) z późniejszymi zmianami.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 173 poz. 1679 z 6.10.2003 r.) z późniejszymi zmianami.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz. U. Nr 201 poz. 1674 z 14.10.2005 r.).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 kwietnia 2004 roku w sprawie substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych, których opakowania zaopatruje się w zamknięcia utrudniające dostęp przez dzieci (Dz. U. 128 poz. 1348 z 30 kwietnia 2004 r.).

16. Inne informacje.

Powyższe informacje są opracowane w oparciu o bieżący stan wiedzy, jakkolwiek nie możemy brać odpowiedzialności za szkody i straty, jakie mogą wynikać z użycia produktu. Podczas sporządzania niniejszej karty braliśmy pod uwagę wszystkie właściwe zastosowania produktu, każdy użytkownik ponosi odpowiedzialność w przypadku innego zastosowania produktu.

Data opracowania karty: 10.06.2002

Data nowelizacji: 02.06.2006

Materiały źródłowe:

<http://www.chemikalia.mz.gov.pl>

<http://ecb.jrc.it/existing-chemicals>

Karty charakterystyk składników niniejszego preparatu.

7

ANSER® Zakłady Chemiczne Sp. z o.o.

Rozcieńczalnik do wyrobów epoksydowych

Karta charakterystyki preparatu niebezpiecznego

Znaczenie symboli użytych w 2 punkcie:

Xn - Produkt szkodliwy

R 10 - Produkt łatwopalny

R 20/21 - Działa szkodliwie przez drogi oddechowe i w kontakcie ze skórą

R 22 - Działa szkodliwie po połknięciu

R 37/38 - Działa drażniąco na drogi oddechowe i skórę

R 38 - Działa drażniąco na skórę

R 41 - Ryzyko poważnego uszkodzenia oczu

R 67 - Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy

Zmiany:

Zmiany w punkcie 2, 6, 15, 16.

Kartę opracował: Konrad Krawczyk